

Dorpshuizen van de gemeente Het Hogeland

Onderzoek

Onderzoek nieuwe Rekenkamercommissie Het Hogeland

Hoe is de verhouding tussen de dorpshuizen en de gemeente Het Hogeland?

Behoefte Raad: een overzicht van de huidige dorpshuisfuncties, praktische en financiële eigendoms- en beheerconstructies.

Onderzoek

Centrale onderzoeksvraag

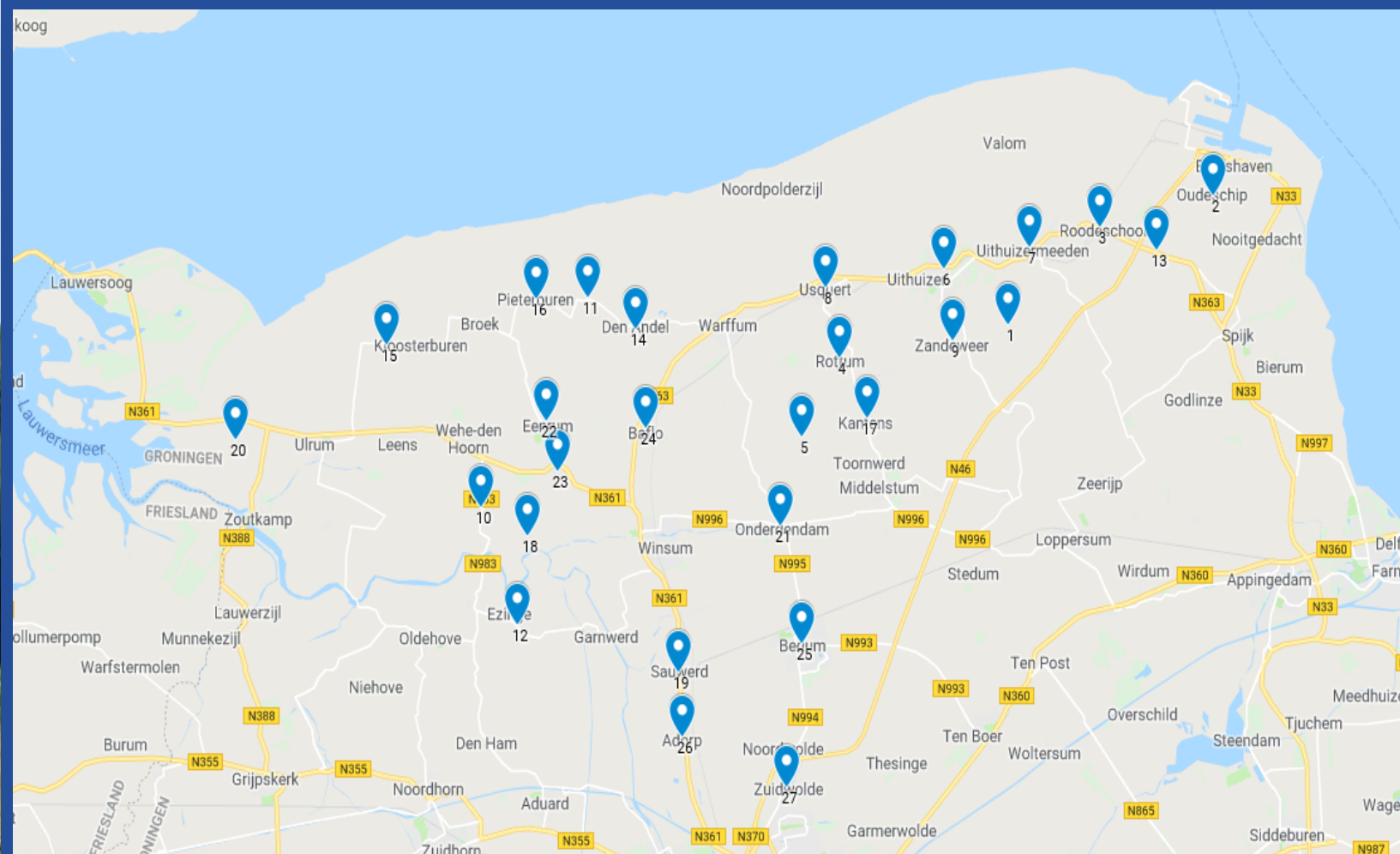
Hoe is de verhouding tussen de dorpshuizen en de gemeente Het Hogeland?

Het doel van het onderzoek is inzicht te krijgen in:

- De huidige stand van zaken van het gemeentelijk beleid ten aanzien van de dorpshuizen;
- de huidige stand van zaken van de verhouding tussen de dorpshuizen en de gemeente;
- denkrichtingen ten aanzien van de toekomstige invulling van het beleid van de gemeente Het Hogeland ten aanzien van dorpshuizen.

van inzicht naar impact.

27 dorpshuizen

op dit kaartje mist het ontmoetingspunt in Ulrum en staat ten onrechte het dorp Ezinge (gemeente Westerkwartier) aangekruist.

van inzicht naar impact.

Dorpshuizenbeleid

Elementen voor een gemeentelijk dorpshuizenbeleid

Functie dorpshuizen

- Een beschrijving van de sociaal culturele functie die dorpshuizen voor de gemeenschap hebben en de waarde die de gemeente daaraan hecht;
- een beschrijving van de rol van het dorpshuis in het kader van de Wmo;

Eigenaarschap

- een beschrijving van de eigendomsverhouding(en), bevoegdheden, verantwoordelijkheden en de organisatiestructuur;

Exploitatie

- de financiële afspraken met betrekking tot gebruiksvergoeding, groot en klein onderhoud en subsidies.

van inzicht naar impact.

Dorpshuizenbeleid

van inzicht naar impact.

Door die bril kijkend naar:

- Resultaten, waardering, ervaringen HUIDIGE situatie
- Ervaren succes- en faalfactoren HUIDIGE situatie
- Wat is nodig in de TOEKOMSTIGE situatie

Gemeentelijk beleid t.a.v. de dorpshuizen heel verschillend ingevuld

	Functie dorpshuizen	Eigenaarschap	Exploitatie
Eemsmond	Functie dorpshuizen expliciet opgenomen in beleidsplan	4 van de 11 dorpshuizen in bezit gemeente, 7 van de 11 in bezit van stichting of vereniging	Beheersorganisaties <ul style="list-style-type: none"> - structurele gemeentelijke subsidie - vergoeding van 33% onderhoudskosten - tegemoetkoming van OZB van 90% Eigendom en/of beheer gemeente: <ul style="list-style-type: none"> - tegemoetkoming van OZB van 90% - afspraken over onderhoud en beheer
Winsum	Functie dorpshuizen expliciet opgenomen in beleidsplan	Alle 4 dorpshuizen in bezit van stichting die dorpshuis beheert.	Ondersteuning van gemeente naar dorpshuizen <ul style="list-style-type: none"> - bestuur en organisatie - onderhoud gebouw , jaarlijkse tegemoetkoming vrij te besteden onderhoudskosten,
De Marne	Geen dorpshuizen-beleid geformuleerd. Wel grote mate van betrokkenheid van gemeente	1 dorpshuis in eigendom gemeente. Andere dorpshuizen eigendom stichting of vereniging.	- Tegemoetkoming 80% van de OZB (incl. riool- en reinigingsheffing).
Bedum	Geen dorpshuizenbeleid en geen vaste subsidierelatie	Meenschaar eigendom gemeente, 1 in bezit stichting en 1 van kerk	<ul style="list-style-type: none"> - Geen vaste subsidierelatie met de drie dorpshuizen - Geen compensatie in de OZB

A hand-drawn diagram on a whiteboard or paper, showing several stylized human figures (represented by a circle head and a shaded, rounded body) connected by colorful arrows (orange, red, blue, purple, yellow). The arrows indicate a flow or relationship between the figures. The background is a blurred image of a person in a white shirt.

Waardering & ervaringen

Exploitatie in de 4 gemeenten

- Subsidies uiteenlopend
- Gevoel = oneerlijk
- Beperking aantal bijeenkomsten

Samenwerking tussen dorpshuizen en gemeente

- Verschillende relaties gegroeid
- Samenwerking kan beter

Contacten tussen dorpshuizen en gemeenten

- Dorpscoördinatoren belangrijke schakel
- Kennisbehoefte specifieke terreinen
- Behoefte aan één contactpersoon

Huidige dorpshuisfunctie in Het Hogeland

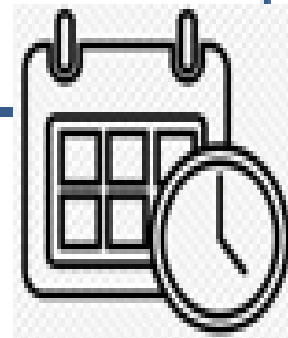
Klassiek dorpshuis *

Ruimte bieden of verhuren aan verenigingen. (vaste gebruikers). Wat er te doen is in het dorpshuis, wordt bepaald door wat de huurders te bieden hebben

Dorpshuis Plus *

Naast het verhuren van ruimten is er een activiteitencommissie, die nieuwe, passende activiteiten bedenkt om de dalende inkomsten te compenseren

Netwerk Huis *

Naast het organiseren van activiteiten, actief netwerken met andere organisaties over functieverbreiding van het dorpshuis. Bijv. dagopvang vanuit zorginstelling, een Wmo-loket of inlooppunt, een huisarts of de buurtbus

* Indeling ontleent aan de Landelijke Vereniging Kleine Kernen

Eigendom & draagvlak

In Het Hogeland zijn 4 beheervormen te herkennen:

1. Gemeente is eigenaar van het gebouw, stichting of vereniging is beheerder;
2. Gemeente is eigenaar van het gebouw, gemeente is beheerder (ZZP-er);
3. Stichting of vereniging is eigenaar, stichting of vereniging is beheerder;
4. Kerk is eigenaar van het gebouw, stichting of vereniging is beheerder.

Er is binnen de gemeente in alle dorpen draagvlak voor de dorpshuizen

Conclusies

1. **Impliciete beleidsvisie**
2. **Dorpshuis voor ontmoetingen en sociale activiteiten**
3. **Betrokkenheid en draagvlak in de dorpen essentieel**
4. **Brede(re) functie voor dorpshuizen**
5. **Relatie gemeente en dorpshuizen pluriform**
6. **Ondersteuning op maat**
7. **Onoverzichtelijk geheel**
8. **Eenduidigheid in eigendom en beheer**
9. **Ingezette middelen - grote verschillen**

van inzicht naar impact.

onderzoeker/adviseur
Marja Janssens

adviseur
Saskia Duursma

onderzoeker/adviseur
Iris Holman

van inzicht naar impact.